

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Dit besluit regelt:

- de organisatie van het samenwerkingsverband van externe partners;
- de meldingsplicht, vermeld in artikel 44, §3, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid;
- het inhoudelijk en financieel verslag dat het samenwerkingsverband van externe partners moet bezorgen;
- de organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen die het samenwerkingsverband moet nemen voor de verwerking van persoonsgegevens door het contactcentrum.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit van de Vlaamse Regering kadert in het beleidsveld “preventieve gezondheidszorg”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het decreet tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19, waaraan voorliggend besluit van de Vlaamse Regering uitvoering geeft, werd op 20 mei 2020 goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen advies ingewonnen van de Inspectie van Financiën.

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen wetgevingstechnisch- en taalkundig advies ingewonnen.

Dit besluit geeft uitvoering aan het decreet van 29 mei 2020 houdende organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Op 29 mei 2020 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 principieel goed (VR 2020 2905 DOC. 0540/1).

Aan de Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding werd gevraagd om over het voorliggende besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC).

De VTC heeft haar advies nr. 2020/17 uitgebracht op 8 juni 2020.

In het advies merkt de VTC op dat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke niet in het decreet is gebeurd, tegen haar advies nr. 2020/13 van 18 mei 2020 in. De VTC merkt op dat bij het uitvoeren van de transparantiemaatregelen de gepaste aandacht aan de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke moet besteed worden.

Er kon niet op de vraag van de VTC worden ingegaan om het agentschap dat als verwerkingsverantwoordelijke optreedt in het decreet aan te duiden. De aanduiding van een specifiek agentschap door de decreetgever zou betekenen dat de decreetgever zich zou inlaten met de organisatie en de werking van de Vlaamse Regering of van haar diensten, terwijl het de decreetgever in beginsel niet toekomt om te bepalen of de regering zelf, dan wel een minister, een door de regering aangewezen dienst, agentschap of een ambtenaar, bepaalde taken zal uitoefenen.

De verwerkingsverantwoordelijke (het agentschap Zorg en Gezondheid) wordt daarom bij artikel 3 van voorliggend besluit aangeduid. Uiteraard zal het agentschap Zorg en Gezondheid, samen met het samenwerkingsverband/contactcentrum, de nodige maatregelen nemen opdat de bevolking voldoende kennis krijgt van het gegeven dat het agentschap Zorg en Gezondheid verwerkingsverantwoordelijke is.

De VTC merkt eveneens op dat het inhoudelijke verslag een overzicht bevat van personen (cfr. artikel 4, §1, tweede lid, 4° en 5°), evenals de aantallen (cfr. artikel 4, §1, tweede lid, 6° en 7°). Zij wijst erop dat in de mate dat gegevens van identificeerbare personen worden opgenomen in het verslag, dit een specifieke verwerking betreft die met de nodige veiligheidsmaatregelen moet worden omkaderd en waarvoor onder andere een bewaartermijn moet worden bepaald.

Het is niet de bedoeling van de bepaling, voorzien in het artikel 4, §1, tweede lid, 4° en 5°, om gegevens van identificeerbare personen in het inhoudelijke verslag te gaan verwerken.

Om dit te verduidelijken wordt om deze redenen de formulering van artikel 4, §1, tweede lid, 4° en 5° aangepast, zodat uit de betrokken bepalingen blijkt dat het aantallen zijn die worden verwerkt en geen 'namen' of andere gegevens waarmee de gecontacteerde/te contacteren personen kunnen geïdentificeerd worden.

Voor het overige heeft de VTC geen opmerkingen op het ontwerpbesluit.

Over het ontwerpbesluit werd geen advies van de Raad van State ingewonnen, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De dringende

noodzakelijkheid om geen advies in te winnen wordt gemotiveerd vanuit de vaststelling dat het decreet, waaraan voorliggend besluit uitvoering geeft, via een spoedprocedure door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd op 20 mei 2020 en wordt ook gemotiveerd vanuit de noodzaak om snel de personen te kunnen opsporen die een risicodragen contact hebben gehad met een COVID-19 besmette of vermoedelijk besmette persoon om verdere verspreiding van COVID-19 en een mogelijke nieuwe piek van COVID-19 patiënten te voorkomen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 11 maart 2020 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het SARS-CoV-2 virus uitgeroepen tot een pandemie. Het SARS-CoV-2 virus is een zeer besmettelijk virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt en dat voornamelijk voor ouderen en personen met een medische voorgeschiedenis ernstige medische problemen veroorzaakt of dodelijk kan zijn.

Ook België blijft niet gespaard van deze pandemie en in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis en om een verdere verspreiding van de ziekte COVID-19 tegen te gaan, werd daarom een Nationale Veiligheidsraad opgericht, waarin de vertegenwoordigers van de federale overheid en de deelstaten overleg plegen om op elkaar afgestemde maatregelen te nemen om de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken.

In de loop van de voorbije maanden werden zowel door de federale overheid als door de Vlaamse Regering verschillende maatregelen genomen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Die maatregelen hadden voornamelijk tot doel om fysieke contacten tussen personen te minimaliseren tot het noodzakelijke, om op die manier de verspreiding van COVID-19 in tegen te gaan.

De COVID-19 crisis is ondertussen een nieuwe fase ingegaan, waarbij het aantal ziekenhuisopnames en het aantal sterftegevallen door COVID-19 een dalende trend aanneemt. Om die reden heeft de Nationale Veiligheidsraad op 24 april 2020, na advies van de Groep van Experts belast met de Exit-Strategie (GEES) een plan opgesteld waarin de toegelaten fysieke contacten tussen de personen geleidelijk aan versoepeld worden en de “lock-down light” wordt afgebouwd (de “exit-strategie”).

Het versoepelen van de maatregelen, waardoor er opnieuw meer fysiek contact tussen personen is, brengt uiteraard ook het risico met zich mee dat het aantal gevallen van COVID-19 opnieuw kan toenemen. Het is dus noodzakelijk dat ook in deze fase de nodige maatregelen worden genomen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.

Een van die maatregelen is het vroegtijdig opsporen van personen die besmet zijn met COVID-19, of waarvan er een vermoeden bestaat dat zij besmet zijn met COVID-19, om aan die personen de nodige aanbevelingen te kunnen geven (thuisisolatie, telewerken, ...) om te vermijden dat die personen andere personen besmetten met het SARS-CoV-2 virus.

Gezien de besmettelijkheid van het SARS-CoV-2 virus, is het ook nodig om na te gaan met welke personen de besmette of vermoedelijk besmette persoon in contact is geweest (‘contactopsporing’), zodat ook aan die personen de nodige aanbevelingen kunnen worden gegeven (zich laten testen, contacten beperken,...) om een verdere verspreiding van COVID-19 te voorkomen.

In dit kader werd door de federale overheid bij Sciensano een databank opgericht, die tot doel heeft om informatie te verzamelen over de personen die (vermoedelijk) besmet zijn met COVID-19 en over de personen die in contact zijn gekomen met de (vermoedelijk) besmette persoon.

Het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020 tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 voorziet onder meer in contactcentra die de (vermoedelijke) COVID-19 besmette persoon gaan contacteren, om de personen waarmee die contact heeft gehad te kunnen opsporen en contacteren. Het koninklijk besluit bepaalt duidelijk dat het Agentschap Zorg en Gezondheid verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerkingen van persoonsgegevens door dit contactcentrum.

Gezien het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid onvoldoende basis biedt om een dergelijk contactcentrum op te richten wordt bij het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 de basis gelegd voor de organisatie van een contactcentrum dat belast is met de opsporing van (vermoedelijk) COVID-19 besmette personen en de personen waarmee ze in contact zijn geweest. Op die manier kan de contactopsporing plaatsvinden. Daarbij maakt dit contactcentrum gebruik van de databank die met dit doeleinde bij Sciensano werd opgericht.

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Voor de omschrijving van de meldingsplicht, van de categorieën van persoonsgegevens en de bewaartermijnen, wordt maximaal aansluiting gemaakt bij de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020. Op die manier wordt de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot het preventieve gezondheidsbeleid uitgevoerd door de Vlaamse Gemeenschap, maar wordt in het kader van de coronacrisis alles in verband met de verplichte melding, zoals ook interfederaal afgesproken, op de federale databank afgestemd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 omschrijft de definities.

Artikel 2 bepaalt dat het contactcentrum belast wordt met het contactonderzoek, met name het opsporen en begeleiden van de personen, vermeld in artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020.

Concreet gaat het over de personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19 of van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19.

Het samenwerkingsverband wordt door de Vlaamse Regering aangesteld met toepassing van de wetgeving met betrekking tot de overheidsopdrachten.

De hoofdcategorieën van de personeelsleden van het samenwerkingsverband worden omschreven, en ook de bevoegdheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid om de functiebeschrijvingen van die verschillende categorieën van personeelsleden te bepalen.

Artikel 3 van het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering stelt dat het Agentschap Zorg en Gezondheid de verantwoordelijke voor de verwerking is als vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming en dat het agentschap conform die verordening een verwerkingsovereenkomst sluit.

Artikel 4 bepaalt de inhoud van het inhoudelijk en financiële verslag dat door het samenwerkingsverband van externe partners aan het agentschap bezorgd moet worden.

Dit artikel bepaalt eveneens de termijn waarbinnen het inhoudelijk en financieel verslag aan het

agentschap moet worden bezorgd.

Het inhoudelijk verslag en het financiële verslag worden door het agentschap aan de Vlaamse Regering bezorgd via mededeling.

Artikel 5 bepaalt de organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen die het samenwerkingsverband van externe partners minstens moet nemen voor de verwerking van persoonsgegevens door het contactcentrum.

Er wordt onder andere bepaald dat de medewerkers van het contactcentrum moeten gebonden zijn door een geheimhoudingsverklaring.

Er wordt een veiligheidsteam samengesteld, bestaande uit functionarissen voor gegevensbescherming van alle externe partners, van het Agentschap Zorg en Gezondheid, van Sciensano en van Smals. Het samenwerkingsverband van externe partners moet het veiligheidsteam raadplegen bij gegevensuitwisseling, het vaststellen van de technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van de persoonsgegevens die genomen moeten worden, bij de definiëring en uitvoering van nieuwe verwerkingen en bij aanpassingen aan de bestaande verwerkingen.

Verder worden de technische en organisatorische maatregelen geaudit en moet het contactcentrum ervoor zorgen dat iedere persoon die zij contacteren of bezoeken minstens kennis heeft kunnen nemen van de informatie betreffende de verwerking van de persoonsgegevens die wordt opgelegd door de algemene verordening gegevensbescherming (doel, rechtsgrond,...) en van de rechten van de betrokkenen en hoe ze die kunnen uitoefenen.

De lijst van technische en organisatorische maatregelen opgenomen in het artikel 5 is geen exhaustieve lijst. Het samenwerkingsverband van externe partners zal alle technische en organisatorische maatregelen moeten nemen om een veilige verwerking van de persoonsgegevens te garanderen.

Artikel 6 bepaalt hoe de meldingsplichtige personen, vermeld in artikel 45, §3, van het decreet van 21 november 2003, de melding aan de databank van Sciensano moeten doen en binnen welke termijn.

Artikel 7 bevat de inwerkingtredingsbepaling het besluit. Het ontwerp treedt in werking op 11 mei 2020.

Artikel 8 omschrijft de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Over dit voorontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen advies ingewonnen van de Inspectie van Financiën.

Het voorontwerp van besluit heeft op zich geen budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De financiële impact zit wel vervat in de procedure tot aanduiden van het samenwerkingsverband van externe partners, met toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Voor die budgettaire impact wordt verwezen naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 5 mei 2020 (VR 2020 0505 DOC 0446/1 en DOC 0446/14).

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van voorliggend besluit van de Vlaamse Regering wordt opgevangen binnen het bestaand personeelskader van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse weerslag op de lokale en de provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring wordt het ontwerpbesluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE